

1561 1ste Beh. af Forfl. t. Finantsl. f. Finantsrådet fra 1ste April 1869 til 31te Marts 1870. 1562

Hensyn til disse Erklæringer bemærke, at af samtlige Universitetslærere — og de kunne dog ikke alle ansees for at være bornerede — jeg siger, at af alle Universitetslærere, altsaa ikke blot af dem, der henhøre til det theologiske Facultet, er der, saavidt jeg veed, kun en eneste, der har erklæret sig for Examenscommissioner sammensatte med Udelukkelse af Universitetslærerne. — Der var en heel Deel Rigtigt i, hvad det høier-værdige Medlem for 5te Kred (Bindeshøll) sagde om, at man ikke absolut bør adskille Underviisningen fra Examinationen, medens jeg omvendt indrømmer — og forsaavidt er jeg ikke enig med ham — at man ikke bør gjøre Lærerne udelukkende ogsaa til Examinatorer. Siger man først: Hele Underviisningen skal foregaa ved Universitetet, og hele Examinationen skal foregaa udenfor Universitetet, saa har man dermed tilintetgjort Frugten af hele den Underviisning, som skal meddeles af disse Lærere, som ikke ansees for bequemme til selv at deeltage i Prøven. Paa en saadan Underviisning er der da sat et Stempel, som gjør, at den ikke kan bære sine Frugter. Seg maa endnu fremhæve eet Moment. Man taler meget om Manuductionen ved Universitetet. Ja, men denne Manuduction har dog lidt Bevægelighed, for det Første fordi den gives af unge og dygtige Mænd, hvoraf endeel have deres egne Meninger og urgere dem stærkt, dernæst fordi disse Mænd forberede de Studerende saaledes, at de kunne svare, hvadenten de komme op under Professor A. eller Professor B. Den Studerende veed nemlig nu ikke, af hvilken Professor han vil blive examineret, men, gaaer man først hen og siger: Vi tage fire Geistlige, som for 10 Aar skulle være Examinatorer, saa vil Følgen deraf blive, at Folk indrette sig efter, hvad disse Mænd pleie at spørge om. Man vil i Løbet af 2—3 Aar faae at vide, hvad disse Examinatorer pleie at spørge om, og man vil altsaa vide, hvilke Partier af Videnskaben man ganske rolig kan lade ligge.

Seg har — jeg gjentager det — Intet imod Examenscommissioner i og for sig. Det

er min Mening, at man i alt Fald bør give Censorerne ved den theologiske og ved den juridiske Examen en anden Stilling end den, de nu have. Det er min Overbeviisning, at Censorerne ved juridisk Examen for længe siden, stærkere end de have gjort det, burde have urgeret de Mangler, som de fandt, Mangler af den Art, som jeg her har antydet som dem, der netop fremkomme hos yngre Professorer. De burde have urgeret og gjort gjældende, hvad der i Examinen var ikke virkelig videnskabeligt, men skolemæssigt, og hvad der ikke gik ud paa at lægge et videnskabeligt Grundlag for Praxis, men hvad der fjernede sig ganske fra Hensynet dertil. Seg har saaledes slet ikke Noget imod, at der røres op i Examensvæsenet, men saaledes — man tilgive mig, at jeg bruger et tydsk Udtryk, skjøndt jeg, det være i Forbigaaende sagt ligeoverfor den sidste ærede Taler, just ikke troer, at vore Disciple læse ligesaa godt Tydsk som Dansk, tværtimod langifra —, saaledes „ins Blaue hinein“ at votere Examenscommissioner, det troer jeg ikke paa nogen Maade gaaer an.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet:

Det ærede Medlem, som nu satte sig, angreb først og fremmest mine Udtalelser med Hensyn til den ærede Forslagsstiller og bemærkede derhos, at om han end-ogsaa i sin Tid havde udtalt sig til Gunst for den juridiske Examen, saaledes som den var bleven ordnet i Hertugdømmet Slesvig og bestod i Flensborg, var det dog ikke Noget, som videre vedrorte det nærværende Spørgsmaal, eftersom det for hans Bedkommende gjaldt den juridiske Examen, medens det her gjælder den theologiske, og eftersom de, der i sin Tid derovre bleve beskiftede til Medlemmer af Examenscommissionen, vare Medlemmer af Overappellationsretten, medens derimod Ministeren her skulde udvælge Medlemmerne. Mine Udtalelser fremkom kun, det vil jeg blot bemærke, fordi jeg dermed vilde betegne Forslagsstillerens formodede Stilling til den hele Sag. Seg kan vedblivende ikke Andet end antage, at han maa være gunstig stemt for Ex-